

רומי שניידר ווולף גרין: כוונות טובות

כל זה מוצג עליידי רופנו בהרבה רצון טוב, הרבה השתתפות בנפתולי הגורל של הגיבורים, ובחוסר-מוחלט של מקורות. כל סצנה מבווימת ומתוכננת לפי מודלים קיימים, הרגשות עולה על גדותיה בכל הזדמנות, והעלילה מדלגת על כל מה שעשוי להיות פחות מפאתי או קורעי לב. הילד שמגן להנאת אמו בחג המולד, הפרידות בתחנת-הרכבת, תיפאורות מועדון-הלילה, שבו האשה צריכה להתפרנס אחרי מאסר בעלה — כולם משתלבים היטב באווירה הזאת, וכמוהם סצינות-האהבה המודרניות המתוקות.

שלום לך

עצובה

עוברת האורח מסן-סוסי

(פאר, תל-אביב, צרפת) — זהו סרט האחרון של רומי שניידר, וחלק גדול מזכות הקיום שלו נשען על נוכחותה. לא זו בלבד שהיא אכן מהווה את מרכז-הכובד בו, לכל אורך הדרך, אלא שהטראגדיה האישית שעברה זמן קצר לפני תחילת הצילומים — מות בנה בתאונה מחרידה — העניקה מימד נוסף של אמינות לסבל הרשום על פניה.

ז'אק רופנו עיבד רומן של ז'וזף קסל — סופר צרפתי שהירבה לעסוק במילחמת העולם השנייה ובמה שקדם לה — אודות נער יהודי שהתייתם מהוריו ואומץ על-ידי מו"ל גרמני ואשתו. כאשר האווירה בגרמניה של היטלר הפכה בלתי-נסבלת עבור המישפחה הליברלית, נשלחת האשה יחד עם הילד לפאריס, שעה שהבעל נותר מאחור, כדי למכור את הנכסים ולבוא בעיקבותיהם.

הסבל והקשיים שעוברים על השניים בפאריס, המאמץ צים להביא ליחורו הבעל שנאסר בבית והסוף הטראגי של הפרשה כולה, מקבלים ביטוי מתוך הפרספקטיבה של ימינו. הסרט מתחיל ונגמר בילד, שהיה בינתיים לאיש מבוגר, בעל חברת-ביטוח משגשגת ויושב-ראש אירגון הנאצי-ניטרי נוסח "אמנסטי". הוא נשוי לאשה שהיא בת-דמותה של האם המאמצת (רומי שניידר מופיעה כאן בתפקיד כפול), והוא עומד לדין על רצח אדם, שהיה בזמנו אשם בטראגדיה של מישפחתו.

מציע לקנות את קרקעותיהם לפני שאלה ייגזלו מהם, הוא אפילו מציע להם להשתתף ברווח שיופק מהן מאוחר יותר. וכי יש דבר הוגן יותר?

כמובן, הוא משוכנע שאין הוגן ממנו ביחסו אל הפועל הצעיר שלו. הוא עובד כמוהו בכל העבודות השחורות, מתחיל כמוהו עם שחר ומסיים עימו בערוב היום, הוא מבלה את כל היום לצידו, ממש כאילו היו שווים. אמנם, נכון שהפועל ישן ברפת ואוכל את ארוחתו בגפו, ומקומו יכירנו בחצר ולא בבית, אבל זה הרי טבעי, ואין שום סיבה להתרגש בשל כך. מי מוכן, בסופו של דבר, להלין ערבי בביתו?

כאשר ועמו של גדליה פורץ, בסופו של דבר, בכל עוצמתו, אפשר להבין זאת. אמנם, כל אחד יכול להיות ליברלי, להבין עניין, להרגיש בני-אדם — אבל לא כשזה נוגע לאחותו הקטנה. למישפחה יש חוקים אחרים: זה טבע האדם בכלל, ובמצבי לחץ כמו בארצנו, בפרט.

צורב, מרדאיג, מרגיז. דני וקסמן, המגדיר את עצמו כ"ישראלי שאיכפת לו", הצליח שוב, כמו בטרנזיט, להגניח את האצבע על נקודה כואבת מאוד, אולם, להבדיל, מטרנזיט, המלאכה כאן הרבה

חרוה לוי ויאסין שואף היהודיה והאהבה

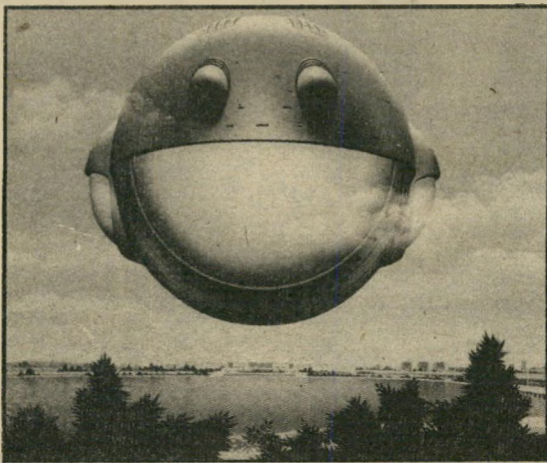
יותר מיקצועית. התסריט אינו יורד, אולי, לעומק כל הבעיות שהוא סוקר, אולם עבודת הצילום והעריכה היא הפעם על רמה גבוהה. הסיפור מתקדם ביעילות רבה, ומעל הכל — המישחק משכנע ביותר.

שלמה תרשיש, בתפקיד גדליה, נראה כאדם הנחוש בדעתו לצעוד קדימה. אפילו דרך חומות בצורות. הוא מוצק, נמרץ ועקשן.

יאסין שואף — המגלם את דמות הפועל הערבי הנסחף בהדרגה מעמדה של הש"למה עם המציאות ומרצון להימנע מהסתבכות אישית, להזדהות מלאה עם בני גילו המתמרדים מן הכפר — ניחן מצד אחד בחן אישי ובפשטות מקסימה, ומצד שני באותו כוח עצור ונסתר, הנחשף באיטיות. אולם, משהוא יוצא אל פני השטח, אין עוד כוח שיעצור אותו.

המדה לוי תואמת להפליא את דמות בת המושב, שערכיה והשקפותיה השתנו מן הקצה אל הקצה. אחרי שהות של כמה שנים בעיר הגדולה, האחות הקטנה חוזרת למישפחה אחרי שעשתה את קפיצת הדרך מן השמרנות הקיצונית, שאותה מייצגים בני המושב, לפתיחות המכסימלית של סטודנטית זרוקה.

על כל אלה, יש להוסיף — ואולי זאת המעלה הגדולה ביותר של הסרט — את האותנטיות של הרקע. וקסמן צילם את המושב הפיסיטי שלו במושב אמיתי, יבנאל, ואת הכפר הערבי בכפר כנא. השחקנים נטמעים בתוך רקע זה, כאילו היו שייכים לו מקמת דגא. משום כך, מה שקורה על המסך הוא אולי עוד יותר צורב, מרדאיג ומרגיז.

חללית מעל הפנטגון: משמעות הרשע

מישגלים בסרט חורגת בהחלט מן המיסגרת של הקולנוע הקונבנציונאלי — אולי משום שדמויות מצוירות יכולות להרשת לעצמן לעשות דברים שנראים משעשעים, אולם בביצוע אנשים בשרי-דם היו ללא-ספק נחשבים אורגיה שלוחת-רסן.

בעיקבות

התיבה

רוק בחלל (תמוז, תל-אביב, ארצות-הברית) — קשה מאוד להיות אובייקטיבי כאשר מתיי

חסים לסרט אנימציה, ולוא רק משום שעבודה רבה ומאור מצת כלי-כך קשורה בעצם הבאתו לעולם והשגת רמה נאותה בביצוע. לכן, אורכו של סרט כזה — הוא נמשך שעה וחצי — כבר מעורר התפעלות. אלא שמוכן מאליו, כי זה עדיין אינו אומר מאומה לגבי איכות הסרט או מעלותיו. "רוק בחלל" הוא מהרבה בחינות מיבצע מרתק, ציבועוני, מלווה במוסיקת-פופ אופנתית, מעין מסע אל עולם המדע הבדיוני, כדי למצוא בו את משמעות הרשע המושלם, שנגדו נלחם המין האנושי. זהו הרושם המיידי.

אולם במבט שני, מה שפגום בסרט, הוא הרצון להפליג על כנפי-דמיון פרטי משלו. אמנם, הטכניקה של אנימציה מאפשרת לשוב מוסכמות של ריאליזם, אבל, קשה שלא להשיג בדמיון המפליא ישל לפרקים השונים בסרט (כי הסרט מורכב מכמה פרקים נפרדים), ובין סרטים נורמאליים. אפשר למצוא כאן שרידים של "הבריחה מניו-יורק" ושל "קונן הברבורי", של "מילחמת הכוכבים" ושל "אודי" שיאה בחלל", תוך העזה מינית, שמגבילה במירוש את הסרט למבוגרים בלבד. כי כמות האיברים החשופים והי

הוי איזה

גאנגסטרים

חברים בלי מזל (אסתר, תל-אביב, צרפת) — פראנסיס ובר, התסריטאי שרק ממוחו הקודח

את "כלוב העלזים", החליט שוב לנסות כוחו כבימאי, אחרי ששירת כלי-כך הרבה קולנוענים אחרים. נסיון קודם, מפלני שש שנים, לא היה מזהיר. אבל הפעם, כשהוא משתף שוב פעולה עם שחקנו החביב, פייר רישאר, התוצאה משעשעת בהחלט.

התסריט מבוסס על תיאוריה האומרת, כי הדרך היחידה למצוא שלומיאל חסרי-מזל, שנקלע לכל צרה אפשרית, היא לשלוח אחריו שלומיאל אחר, חסרי-מזל כמוהו. השלומיאל הנשלח בעיקבות השלומיאלית הוא פקיד זוט, המועסק על-ידי האב. כדי להבטיח שהמלאכה תיעשה כראוי, נשכר בלש פרטי קשוח, שילווח את השלומיאל, כדי שיהיה מי שירים אותו בכל פעם שיפול לבור, ויכנס לתוך דלת סגורה, יתקע בלב המידבר, ועוד כיוצא באלה.

כמוכן, שכל האסונות האלה, ועוד אסונות רבים אחרים ומצחיקים לא פחות קורים לשלומיאל הזה, הלא הוא פייר רישאר, שעה שהבלש הפרטי המלווה אותו, ג'ראר דפארדיה, מתבונן בתמיהה כיצד יכול אדם ביש-גדא שכזה לחיות, ולו רק יום אחד, על פני האדמה.

אמנם, ההמצאות הקומיות של ובר אינן מבריקות או מקוריות תמיד. העלילה, שבה קשורים גאנגסטרים ממכסיקו, שוטרים מושחתים ויצאניות רודפות-בצע, נראית יותר כאילתור של רגע מאשר סיפור בנוי היטב. אולם מי שמחזיק את הסרט הם שני כוכביו, רישאר, בהופעתו המאופקת

ז'ראר דפארדייה: לדבר דרך האף

ביותר מזה שנים רבות, מתייחס לכל האסונות הקורים אותו כאל דברים מובנים מאלהים. תגובותיו האדישות מצחיקות פי מאה מאותם העיוותים הבלתי-פוסקים בהם היה נוקט בדרך-כלל. מולו, ג'ראר דפארדיה, שהוא שחקן מעולה לכל הדעות, ואולי רציני מדי למיסגרת הזאת, משתלב להפליא באווירה, מהווה מין צוק איתן של שפיות, שעליו מתנפצות כל הזמן הצרות של רישאר. בין השניים נוצרת כימיה, כאשר התיזמון של כל בדיחה, התגובה שלהם ודושיה המבטים, מעוררים גלי-צחוק.